ИЮЛЬ 18
1939 во
№ 99 (1062)
ДОНЫС 10 ур.

СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

СӦВЕТСКӦЙ ФИЗКУЛЬТУРНИКЪЯСЛӦН ПРАЗДНИК

Большевистскӧй партия сетіс томйӧзлы шуда, радуйтчана олӧм. Сӧветъяс странаса том поколение оз тӧд капиталистической эксплоатациялысь ужасъяссӧ, безработица, гӧльлун да тшыгъялӧм. Сӧветскӧй гражданинлысь шуда, радуйтчана олӧм вылӧ правоъяс гижӧма человечестволӧн зарни книгаын—Сталинскӧй Конституцияын.

Социалистическӧй страна шуда томйӧз имеитӧ став условиеяс культурнӧй да физическӧй развитие вылӧ, сы вылӧ медым воспитывайтны ассьыс мужество, ловкость, выносливость, гӧтӧвитны асьсӧ созидательнӧй уджӧ да рӧдинаӧс враг уськӧдчӧмысь дорйиг кежлӧ. Томйӧз аслас распоряжениеын имеитӧ уна сюрс стадион, воднӧй станция, спортивнӧй площадка, клуб. Уна миллион шайт сьӧм сетсьӧ физкультура вылӧ. Партия да правительство мудзлытӧг тӧждысьӧны физкультурнӧй движение вӧсна и сійӧ миян странаын лоис збыльысь народнӧй движениеӧн.

Июль 6 лунӧ Урицкий нима площадь вылын продемонстрируйтісны ассьыныс мастерство, рӧдиналы, партиялы, великӧй Сталинлы ассьыныс преданность Ленин карса 30 сюрс физкультурник. Талун, Физкультурниклӧн ставсоюзса лунӧ, 35 сюрс физкультурник петасны Москваын Краснӧй площадь вылӧ, медым петкӧдлыны ассьыныс спортивнӧй мастерство, кӧрт здоровье да вын. На пӧвсын став союзнӧй республикаысь представительяс. Татшӧм грандиознӧй парадсӧ эз тӧдлы да и оз вермы тӧдлыны ни ӧти капиталистическӧй страна. Капиталистическӧй странаясын физкультура эм сӧмын буржуазиялӧн привилегия.

Физкультурнӧй движение паськӧдӧмын тӧдчана результатъяс шедӧдӧма и миян Коми республикаын. 55 физкультурник Чебоксары карын отстаивайтӧны Коми республикаса физкультурникъяслысь честь ӧкмыс национальнӧй республика костын ордйысьӧмъясын. Талун, Физкультурниклӧн ставсоюзса лунӧ, Сыктывкарса физкультурникъяс петкӧдласны ассьыныс тӧдчана спортивнӧй достижениеяс.

Кольӧм во кӧ миян вӧлі сӧмын ӧти спортивнӧй общество, ӧні имеитсьӧ сизим общество. Котыртӧма 153 коллектив да кружок. Физкультурникъяслӧн радыс тӧдчымӧн содіс.

Эмӧсь физкультурникъяс, кодъяс босьтісны первенство внереспубликанскӧй, весиг ставсоюзса ордйысьӧмъясын. Тӧдчана спортивнӧй результатъяс сетісны С. Парилов, Авдеев, Маркова, Мальцева да мукӧд ёртъяс.

Но тайӧ став вылӧ видзӧдтӧг физкультура да спорт паськӧдан делӧын миян эм нӧшта ёна гырысь тырмытӧмторъяс. Физкультура да спорт кузя комитетъясса да спортивнӧй обществояса веськӧдлысьяс омӧля на тӧждысьӧны физкультурнӧй удж качество вӧсна, физкультурнӧй движениеӧ ыджыдджык массаясӧс, торъя нин колхознӧй томйӧзӧс да нывбабаясӧс кыскӧм вӧсна.

Сӧветскӧй странаын физкультуралӧн мог—воспитайтны крепыд, смел да вына йӧзӧс, закалитны миянлысь томйӧзӧс плодотворнӧй социалистическӧй удж вылӧ да рӧдинаӧс фашистскӧй захватчикъясысь дорйӧм вылӧ. Тайӧ делӧ некутшӧма оз торъяв уджалысь йӧзӧс коммунистическӧя воспитайтан делӧысь. И комсомольскӧй организацияяс должен ӧсь мудзлытӧг тӧждысьны физкультурнӧй движение водзӧ паськӧдӧм вӧсна. Комсомол нуӧ зэв ыджыд кывкутӧм партия водзын массовӧй физкультурнӧй удж состояние вӧсна. Физкультура да спорт—ыджыд государственнӧй важностя делӧ.

Котыртны быд предприятиеын да колхозъясын крепыд физкультурнӧй коллективъяс—комсомольскӧй организацияяслӧн боевӧй мог. Комсомолецъяс должен ӧсь петкӧдлыны пример став томйӧзлы вылын спортивнӧй техникаӧн овладевайтӧмын, медводз, спортлӧн оборон нӧй видъясӧн овладевайтӧмын.

Физкультурниклысь ставсоюза лун нуӧдӧм эм вынйӧра средство физкультурнӧй удж кыпӧдӧм вылӧ. Тайӧ лун миян республикаса колхозъясын, МТС-ясын кутас нуӧдсьыны сентябрь 10 лунӧ. Миян мог—став мераясӧн содтыны физкультурникъяслысь радъяс, котыртны выль коллективъяс, кружокъяс, котыртны ГТО значок вылӧ нормаяс сдайтӧмӧ уна сюрс йӧзӧс.

Физкультурнӧй организацияяс да народнӧй образование отделъяс должен ӧсь бура котыртны физическӧй воспитание начальнӧй да средней школаясын, мудзлытӧг воспитывайтны том физкультурникъясӧс. Тані ролыс комсомоллӧн ёна ыджыд.

Физкультурниклӧн ставсоюзса лун—сӧветскӧй физкультурникъяслӧн праздник. Тайӧ праздник сетас вынйӧра толчок физкультурнӧй удж водзӧ паськӧдӧм да бурмӧдӧм вылӧ.

Рис. М. Безносовлӧн.

Волейболистъяслӧн ставсоюзса ордйысьӧмъяс

ХАРЬКОВ, 16. (ТАСС). Тӧрыт харьковскӧй стадион „Здоровье" вылын уна зрительяс присутствуйтігӧн заводитчисны волейболистъяслӧн СССР-ын первенство вылӧ ордйысьӧмъяс. Ордйысьӧмын участвуйтӧны Москваса, Ленинградса, Воронежса, Курскса, Одессаса, Саратовса, Тбилисиса да мукӧд каръясса командаяс.

Медводдзаӧн встретитчисны московскӧй „Торпедоса" да одесскӧй „Водникса" волейболистъяс. Победитісны москвичъяс 2 : 0 счетӧн. Татшӧм жӧ результатъясӧн выиграйтісны московскӧй „Спартак" курскӧй „Динамолысь" да Харьковса спартаковецъяс саратовскӧй „Медиклысь".

Ыджыд интересӧн муніс ныв женскӧй командаяслӧн встречаяс.

„Искусство" обществоса том волейболистъяс (Харьков) выиграйтісны матч ленинградскӧй „Пищевиклысь". Медбур команда победительницаяс участвуйтасны финальнӧй ордйысьӧмъясын Одессаын.

Турун идралӧм комплекснӧя механизируйтӧм

СССР Наркомсовхозовса научно-техническӧй сӧвет нуӧдӧ подмосковнӧй „Красная пойма" совхозын да Ростовскӧй областьса мӧдӧд номера учебно-опытнӧй заводын выль машинаяс испытайтӧм, кодъясӧс предназначитӧма турун идралан уджъяс комплекснӧя механизируйтӧм вылӧ.

Производственнӧй условиеясын проверяйтсьӧ хедернӧй сенокосилка, кодӧс конструируйтӧма СССР Наркомсовхозовса Научно-исследовательскӧй машино-испытательнӧй станция вылын да вӧчӧма Россельмаш заводӧн. Тайӧ сенокосилкаыс турун ытшкӧм бӧрын тэчӧ сійӧс валъясӧ косьтӧм вылӧ. Тракторнӧй тягаӧн сійӧ 10 часа уджалан лунӧн ытшкӧ 65—70 гектар—10 пӧв унджык обычнӧй типа медбур тракторнӧй сенокосилка серти. Испытаниеяслӧн медводдза результатъяс вполне удовлетворительнӧйӧсь.

Чолӧм Сӧветъяс странаса славнӧй физкультурникъяслы да физкультурницаяслы!

МИЯН РЕКОРДЪЯС

КОТӦРТӦМ

100 метра—Ф. И. Чукичев („Медик“, Сыктывкар) —12 сек. Установитӧма 1937 воын.

М. Попова („Медик“, Сыктывкар)—14 сек. Установитӧма 1937 воын.

200 метра—Кон. Авдеев („Динамо“, Сыктывкар)—27,2 сек. Устан. 1939 воын.

Каракчиева (Профсоюз леса и сплава, Сыктывкар) —32,6 сек. Устан. 1938 воын.

400 метра—Ф. И. Чукичев („Медик“)—56,7 сек. Устан. 1936 воын.

500 метра—П. Башлыкова („Медик“, Сыктывкар) —1 м. 35 сек. Устан. 1938 воын.

800 метра—Политова („Энтузиазм“, Сыктывкар)—2 м. 55,6 сек. 1938 во.

1000 метра—К. Авдеев („Динамо“)—2 м. 55,4 сек. 1939 во.

Братенкова (Коопгехникум)—3 м. 40 сек. 1935 во.

1500 метра—И. Г. Братенков (ОСПС)—3 м. 34,2 сек. 1928 во.

2000 метра—Боровкова („Медик“)—9 м. 27 секунд 1938 во.

3000 метра—Ф. П. Парилов (СРГУ)—3 м. 34 сек. 1928 во.

5000 метра—К. Авдеев („Динамо“)—16 мин. 45 сек. 1938 во.

10.000 метра—К. Авдеев („Динамо“)—40 мин. 35,2 сек. 1938 во.

КОТӦРТӦМӦН ЧЕЧЧЫШТӦМ

Кузьта ног—И. А. Попов („Динамо“)—6 метра 30 см. 1930 во.

А. М. Другова („Учитель“)—4 м. 29 см. 1938 во.

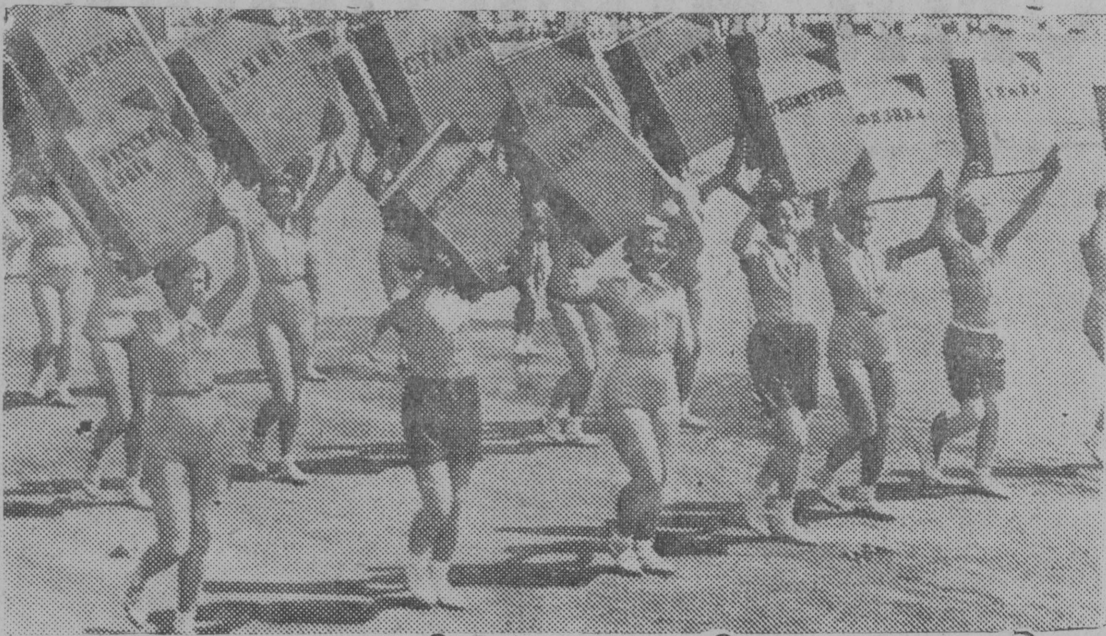
Судта ног—К. Авдеев („Динамо“)—1 мтр. 63 см. 1939 во.

А. В. Маркова („Медик“), Спаспоруб, Луз р-н)—1 м. 30 см. 1939 во.

Игорь Бызов чеччалӧ 130 сантиметр вылнаӧдз (Детскӧй спортшкола).

Фото Ермолинлӧн.

Физкультурнӧй парад Ленинградын (июль 6 лун). СНИМОК ВЫЛЫН: Мунӧны „Учитель“ добровольнӧй спортивнӧй обществоса физкультурникъяс.

Фото Агичлӧн (Фотохроника ТАСС).

Физкультурнӧй удж паськӧдны водзӧ

Миян странаын физкультура да спорт лоис народлӧн жизненнӧй потребностьӧн. Рабочӧйяс и колхозникъяс, красноармеецъяс и студентъяс, инженеръяс и школьникъяс—уна миллион сӧветскӧй йӧз физкультураӧн занимайтчӧмӧн ёнмӧдӧны ассьыныс здоровье, закаляйтӧны ассьыныс вынъяс.

СССР-са СНК-ӧн июль 18 лун установитӧма Физкультурниклӧн Ставсоюзса лунӧн. Правительстволӧн тайӧ шуӧм нӧшта ӧтчыд петкӧдлӧ, кыдзи партия да правительство тӧждысьӧны социалистическӧй обществоса мортлӧн всесторонней развитие вӧсна. Тайӧ шуӧмӧн партия да правительство чуксалӧны сӧветскӧй томйӧзӧс настойчивӧя, упорнӧя воспитывайтны мужество, ловкость, выносливость, гӧтӧвитны ассьысӧ сознательнӧй уджӧ да враг нападениеысь рӧдина дорйиг кежлӧ.

Миян странаын лӧсьӧдӧма став условиеяс физкультура массӧвӧя паськӧдӧм вылӧ. Государство сетӧ гырысь средствоэс томйӧзӧс физическӧя воспитайтӧм вылӧ.

Миян сӧветскӧй томйӧз партиялӧн да правительстволӧн тӧждысьӧм вылӧ вочавидзӧ спортивнӧй достижениеясӧн.

Лыйсьӧм кузя мировӧй рекорд СССР киын. Карл Либкнехт нима московскӧй педагогическӧй институтса команда 2000 возможнӧйысь босьтіс 1998 очко. Гира кузя 35 мировӧй рекордысь 22-сӧ босьтісны миян гиревикъяс. М. Ботвинниклӧн, Н. Озолинлӧн, С. Бойченколӧн, Г. Туроваӧн да спорт кузя мукӧд мастеръяслӧн нимъясыс тӧдсаӧсь миян страна граница сайын ылын.

Пыр ыджыдджык да ыджыдджык популярность физкультура да спорт босьтӧны коми республикаса томйӧз пӧвсын. Бӧрья воясӧ лоис котыртӧма выль спортивнӧй обществояс, уна выль коллективъяс, кружокъяс.

Миян уна комсомолец являйтчӧны физкультурнӧй движениеын активистъясӧн. Комсомолец Новожилов ёрт котыртіс крепыд физкультурнӧй коллектив. Сійӧ ачыс активнӧй участник спортивнӧй ордйысьӧмъясын. Комсомолец Чукичев ёрт неважӧн на вӧлі рядовӧй физкультурникӧн, а ӧні сійӧ веськӧдлӧ ыджыд спортивнӧй обществоӧн—„Медикӧн“, кодi бӧръя кадӧ шедӧдіс тӧдчана спортивнӧй результатъяс.

Тӧдчана результатъяс сетісны физкультурницаяс, кыдзи Мальцева, Башлыкова, Новожилова, Жилина, Маркова да мукӧд.

Но та вылӧ видзӧдтӧг физкультура делӧын миян эм ёна гырысь тырмытӧмторъяс. Физкультура да спорт делӧӧн веськӧдлысьяс омӧля нӧшта тӧждысьӧны сы вӧсна, медым кыскыны физкультурнӧй движениеӧ томйӧзлысь выль массаяс, торъя нин колхознӧй томйӧзӧс, нывбабаясӧс.

Комсомольскӧй организацияяс должеӧсь активнӧя отсасьны физкультурнӧй удж паськӧдӧмын. Но тайӧ уна комсомольскӧй организацияса веськӧдлысь оз кӧсйы гӧгӧрвоны. Со связь управлениеын „Молния“ обществоса веськӧдлысь Борисов старайтчӧ пуктыны бур физкультурнӧй удж, но сылы отсӧг комсомольскӧй организациясянь абу.

Уна комсомольскӧй активист оз занимайтчы физкультураӧн. Ыстысьны кад абутӧм вылӧ. Татшӧм активистъяслы, комсомолецъяслы оз мешайт тӧдны сійӧ, мый Владимир Ильич Ленин, кодi вӧлі загружон гигантскӧй партийнӧй да государственнӧй уджӧн, аддзыліс кад охотитчӧм вылӧ, экскурсия вылӧ, шахматӧн ворсӧм вылӧ. Весиг царскӧй тюрмаын сійӧ эз дугдыв гимнастикаӧн занимайтчӧмысь. Сергей Миронович Киров вӧлі отличнӧй лыжникӧн. Ворошилов ёрт замечательнӧй физкультурник. Большевистскӧй партияса вождьяслӧн, да сылӧн тӧдчана деятельяслӧн олӧм должен лоны миян томйӧзлы напряженнӧй умственнӧй удж регулярнӧй физкультурнӧй занятиекӧд сочетайтан примерӧн.

Колӧ дзикӧдз бырӧдны комсомольскӧй веськӧдлысьясӧн физкультурнӧй удж донъявтӧм. Физкультура—комсомоллӧн делӧ.

Миян республикаса колхозъясын да МТС-ясын физкультурниклӧн лун кутас празднуйтсьыны сентябрь 10 лунӧ. Сэк кежлӧ ӧні колӧ нуӧдны усиленнӧя лӧсьӧдчӧм. МТС-ясын, колхозъясын колӧ лӧсьӧдавны спортивнӧй площадкаяс, котыртавны физкультурнӧй кружокъяс. Тайӧ мог комсомольскӧй организацияяслӧн.

Ми должеӧсь ёнмӧдны удж ГТО да БГТО значкистъясӧс гӧтӧвитӧм кузя. Миян республикалы сетӧма контрольнӧй лыдпас гӧтӧвитны 1.400 ГТО значкистӧс да 1.200 БГТО значкистӧс. Тайӧ лыдпас ми вермам тыртны содтӧдӧн, но сӧмын колӧ босьтчыны уджӧ серьёзнӧя и физкультурнӧй и комсомольскӧй организацияяслы.

Талун Москваын Краснӧй площадь вылын сӧветскӧй физкультурникъяс продемонстрируйтасны сӧветскӧй народлысь вын, мичлун, мужество, Ленин—Сталин партиялы, сӧветскӧй правительстволы, великӧй Сталинлы сылысь верность. Физкультурникъяслӧн марш лоас грознӧй предупреждениеӧн фашистскӧй захватчикъяслы.

Физкультурнӧй удж водзӧ паськӧдӧмӧн ми нӧшта ыджыда ёнмӧдам ассьыным мобилизационнӧй дасьлун.

Г. СЕНЮКОВ,
ВЛКСМ обкомса военно-физкультурнӧй отделын юралысь.

УДЖАЛӦ 28 ФИЗКУЛЬТУРНӦЙ КРУЖОК

Удора районын воддза воясӧ на физкультурнӧй кружокъяс вӧліны сӧмын школаясын. Ӧні физкультурнӧй движениеӧн шымыртӧны пыр выль да выль йӧз. Физкультура босьтӧ почетнӧй места колхознӧй томйӧз пӧвсын. Найӧ ыджыд интересӧн занимайтчӧны кружокъясын, нуӧдӧны ас костаныс ордйысьӧмъяс. Ӧні сиктысь позьӧ нин аддзыны томйӧзлысь волейболӧн ворсӧм, котралӧм да чеччалӧм кузя ордйысьӧмъяс.

Районын котыртӧма 28 физкультурнӧй кружок. Талыдысь 15 кружокыс колхозъясын. Кружокъясӧн шымыртӧма 316 мортӧс и на пӧвсын 240 гӧгӧр колхознӧй томйӧз. Тайӧ дерт этшана. Торъя этша участвуйтӧны кружокъясын нывбабаяс, сӧмын 36 морт. Миян мог кыскыны физкультураӧн занимайтчысьяс радӧ пыр выль йӧзӧс да пыр унджык йӧзӧс.

Содӧны миян и ГТО значкистъяслӧн радъяс. Неважӧн на миян значкистъясӧн вӧліны сӧмын некымын морт, а ӧні ГТО значок имеитӧны 52 морт. БГТО значок вылӧ нормаяс сдайтісны 62 морт.

Котыртӧма спорт торъя видъяс кузя командаяс, секцияяс. Сідзи 90 гӧгӧр морт занимайтчӧны волейболӧн, эм баскетбольнӧй командаяс, 12 морт занимайтчӧны коннӧй спортӧн, стрелковӧй спортӧн занимайтчӧны 80 сайӧ морт. Тайӧ сӧмын на заводитчӧмъяс.

Физкультурникъяслысь радъяс ми водзӧ ыджыда содтам.

ЕЛИСЕЕВ,
физкультура кузя инструктор.

Пионер Миша Костин турник вылын (Нижнеконскӧй пионерлагерь).

Фото Ермолинлӧн.

Физкультурнӧй движениелӧн выль вынйӧра подъём вӧсна, сӧветскӧй спортлӧн выль победаяс вӧсна!

ФИЗКУЛЬТУРА РАДЕЙТАНА ДЕЛӦ

Физкультураӧн ме заводитi занимайтчыны пединститутӧ пырӧм бӧрын. Физкультура менӧ ёна заинтересуйтiс и ме кутi активнӧя уджавны физкультурнӧй кружокын. Физкультура менам лоис радейтана делӧӧн.

Менам 1936 воын эз вӧв весиг ӧти обороннӧй значок, а ӧнi имеита вит обороннӧй значок. Эм ГТО значок, ВС значокъяс I и II ступень, ГСО да ПВХО значокъяс. Ӧнi сдайта нормаяс II ступеня ГТО значок вылӧ. Колис сдайтны нӧшта ӧти норма.

Таво ме помалi пединститут. Кута велӧдны Кибраса средней школаын. Сэнi велӧдчысьяс да сиктса томйӧз пӧвсын кута уджавны физкультурнӧй делӧ котыртӧм кузя. Кӧсйыся гӧтӧвитны ГТО значкистъясӧс.

Таво гожся кадӧ ДСО „Учитель" ыстӧ ассьыс медбур представительясӧс альпинистическӧй лагерӧ, Кавказӧ. На лыдын муна и ме тшӧтш. Ме кӧсйыси сдайтны нормаяс I ступеня альпинист значок вылӧ. Татшӧм жӧ кӧсйысьӧмъяс босьтiсны Козлов да Булышев ёртъяс, кодъяс мунӧны мекӧд тшӧтш.

Окота висьтавны некымын кыв сы йылысь, кыдзи нуктӧма физкультурнӧй удж пединститутын. Пединститутын эм тӧдчана результатъяс тайн. Гӧтӧвитӧма I ступеня ГТО значкистӧн 106 мортӧс, эм 4 морт II ступеня ГТО значкистъяс, эм и спортлӧн торъя видъяс кузя рекорд кутысьяс. Но век жӧ физкультурнӧй уджын абу на массовостьыс, занимайтчӧны нӧшта этшаӧн. Тайӧ тырмытӧмторсӧ колӧ регыдджык бырӧдны.

Игнатов.

Физкультурник С. Парилов мотоцикл вылын.

Фото Ермолинлӧн.

Шуда сӧветскӧй челядь шойччӧны пионерскӧй лагерьясын, площадкаяс вылын. СНИМОК ВЫЛЫН: пионерскӧй лагерын пионеръяс локтӧны прогулка вылысь, купайтчӧны.

Фото Ермолинлӧн.

Шедӧдам выль успехъяс

Сӧветскӧй физкультурник—здоровӧй, вына, смелӧй, мужественнӧй морт. Сэк жӧ сiйӧ социалистическӧй общество водзынмунысь, сознательнӧй строитель, производство вылын стахановец, велӧдчӧмын отличник, сiйӧ социалистическӧй родиналӧн патриот.

И гӧгӧрвоана сiйӧ, мый „Готов к труду и обороне" комплекс, кодӧс пыртӧма 1931 воын комсомол инициативаӧн, лоис всенароднӧй популярностя делӧӧн, пырис странаса медся ылыса пельӧсъясӧдз. Сӧветскӧй физкультурнӧй движениелӧн вынис массовостьын. И оз прӧста сӧветскӧй государство лэдз физкультурнӧй движение вылӧ гырысь государственнӧй средствояс.

Октябрьскӧй социалистическӧй революцияӧдз Россиялын вӧлi сӧмын 20 спортивнӧй клуб. А ӧнi миян странаын уна дас сюрс физкультурнӧй коллектив, клуб да команда, кодъяс занимайтчӧны спортӧн. Физкультурникъяслӧн эм 4 сюрс комплекснӧй спортивнӧй площадка футбольнӧй полосаясӧн. Эм 45 сюрс баскетбольнӧй да волейбольнӧй площадка. 1939 вося тӧлын уджалiс 6 сюрс гӧгӧр лыжнӧй станция, кӧнi вӧлi 360 сюрс пара лыжи.

Коми АССР территория вылын Октябрьскӧй революцияӧдз эз вӧв ни ӧти стадион ни спорт площадка, а 1939 воӧ миян эм нин 3 стадион, 66 спортивнӧй, 2 тен

иснӧй, 51 баскетбольнӧй, 184 волейбольнӧй площадкаяс, 41 гимнастическӧй городок, 2 воднӧй станция, 36 гребнӧй судно да котыртӧма автомото делӧ кузя учебнӧй пункт. 1939 воын уджалiс 20 лыжнӧй станция, кӧнi вӧлi 1.425 пара лыжи.

Миян ӧнi эм 7 добровольнӧй спортивнӧй общество, 153 физкультурнӧй кружок, кӧнi участвуйтӧ 3 сюрс сайӧ морт. Гимнастикаӧн спортивнӧй обществояысн охватитӧма 932 мортӧс, легкӧй атлетикаӧн 1.416 мортӧс, волейболӧн 1.311 мортӧс, футболӧн 222 мортӧс, лыжиӧн 1.209 мортӧс да с. в.

Бура уна челядь занимайтчӧны спортӧн. Сiдз гимнастикаӧн охватитӧма 644 мортӧс, легкӧй атлетикаӧн 186 мортӧс да лыжнӧй секцияясӧн 608 мортӧс.

1939 воын ГТО значок вылӧ норма лыжи кузя сдайтiсны 1.844 морт. На пӧвсысь II ступень вылӧ 139 морт. БГТО вылӧ сдайтiсны 2.071 морт. Значкистъясӧс гӧтӧвитӧм кузя бурджыка уджалiсны Удора районын. Омӧль делӧыс Летка да Мылдiн районъясын да Печорскӧй округын.

Медводдзаысь ставсоюзса ордйысьӧмъясын миян республикаса физкультурникъяс участвуйтiсны 1937 воын. 1939 воын участвуйтiсны нин 5 коллектив да ӧти сборнӧй команда. Ставсоюзса ордйысьӧмъясын „Динамо" босьтiс 13 места, Кооптехникумса команда—3 места, ДСО „Учитель"—3 места, ДСО „Молния"—10 места. Тайӧ результатъяс водзӧ ми долженӧсь ёна бурмӧдны. Найӧ некутшӧма удовлетворяйтны миянӧс оз вермыны.

Сыктывкар имеитӧ районъяс серти дерт ыджыдджык физкультурнӧй вынъяс. Сэнi котыртӧма 26 физкультурнӧй коллектив, кодъяс шымыртӧны 2.600 сайӧ мортӧс. Тӧдчанаджык уджыс фельдшерско-акушерскӧй школаса коллективлӧн. Сэнi комсомолец Чукичев ёрт, комсомольскӧй организация отсӧгӧн, кужис котыртны физкультурнӧй удж бура.

Физкультурникъяс пӧвсын быдмисны бур спортивнӧй результат петкӧдлысьяс. Спаспоруб сиктса фельдшерица А. Маркова бӧръя кадӧ установитiс куим республиканскӧй рекорд, воддза рекордъяс ыджыда вевтыртӧмӧн. Уна республиканскӧй рекордъяс кутӧны Авдеев, Другова, Чукичев да мукӧд ёртъяс.

Миян водзын сулалӧ мог—ёнмӧдны водзӧ физкультурнӧй удж, кодi являйтчӧ уджалысь йӧзӧс коммунистическӧя воспитайтӧмлӧн торйӧдны позьтӧм юкӧнӧн. Миян мог котыртны выль коллективъяс, кружокъяс, быдтыны выль физкультурнӧй кадръяс. Тайӧ мог партийнӧй да комсомольскӧй организацияяс отсӧгӧн вермам пӧртны олӧмӧ.

ПОЛИТОВ,
Физкультура да спорт кузя республиканскӧй комитетын председатель.

Краснӧй армияӧ мунны ме дась

Матысмӧ призыв. 1918—1919 воясӧ чужысь том сӧветскӧй патриотъяс витчысьӧны ыджыд да радостнӧй событие—призывайтчан лун. Быдӧнлы окота веськавны героическӧй Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армия радъясӧ.

Ме уджала Кибраса „Май" колхозын счетоводӧн. Том дырсянь пыр мӧвпавлi ме сiйӧ кад йылысь, кор меным ковмас мунны миян рӧдиналысь границаяс дорйӧм вылӧ. Сiйӧ кад матысмис, призыв лоас регыд.

Республиканскӧй да районнӧй газетъясысь лыдди красноармеецъяслысь призыв кежлӧ бура лӧсьӧдчӧм йылысь письмӧяс. Ме ас йылысь верма висьтавны, мый призыв кежлӧ ме дась. Эм 4 оборонной значок, кыпӧда ассьым политическӧй грамотность.

Нубда удж аслам годокъяскӧд, медым ставлы мунны Краснӧй Армияӧ физически здоровӧйӧн да политически грамотнӧйӧн.

Комсомолец **В. Петухов.**
Кибра сикт, Сыктыв район.

МИЯН РЕКОРДЪЯС

МЕТАНИЕ

Граната—Моторин (Кулӧмдiн)—65 м. 08 см. 1938 во.

А. В. Маркова („Медик")—37 м. 10 см. 1939 во.

Диск—Михайлов („Динамо")—27 м. 53 см. 1938 во.

Пыстина („Энтузиазм")—20 м. 60 см. 1938 во.

Ядро—Ф. П. Парилов (СРГУ)—10 м. 18 см. 1928 во.

А. В. Маркова („Медик")—7 м. 8,5 см. 1939 во.

Копье—М. М. Кудинов (Тентюково, Сыктывкар)—47 метр 80 см. 1931 во.

ВАРЧЧӦМ

100 метра крольӧн—Н. Оплеснин („Учитель")—1 м. 12 сек. 1938 во.

100 метра вольнӧй стильӧн—Пыстин („Учитель")—1 м. 42 сек. 1938 во.

ЛЫЖИ

10 километра—Ф. П. Парилов (СРГУ)—42 мин. 27 сек. 1938 во.

Л. Новожилова („Динамо")—52 м. 16 сек. 1939 во.

20 километра—Г. Н Куликов (Союз леса и сплава)—1 час 24 мин. 55 сек. 1939 во.

30 километра—Г. Н. Куликов (Союз леса и сплава) 2 час 24 мин. 42 сек 1939 во.

3 километра—К. Лыткина („Медик")—16 м. 42 сек. 1938 во.

5 километра—А. Макарова (Союз леса и сплава)—27 м. 40 сек. 1938 во.

Миян результатъяс

Тӧрыт миян лагерын мунiс БГТО значок вылӧ нормаяс сдайтӧм. Нормаяс сдайтiм варччӧм да котралӧм кузя. Маша Макарова 500 метр котӧртiс 1 минут 55 секундӧн, а ме 2 минут 03 секундӧн. Нормаыс—2 минут 20 секунд. Сiдз жӧ бура ме сдайтi и варччӧм кузя норма. 50 метр кост ме варччӧмӧн мунi 50 секундӧн.

Миля Мишуринская.
Кӧтшпонса пионерскӧй лагерь.

Купайтчӧм бӧрын.

Фото Ермолинлӧн.

Миян достижениеяс

Добровольнӧй спортивнӧй общество „Учитель“ Коми АССР-ын котыртчис воӧн джынйӧн сайын. Ӧні обществоын 397 шлен. Унджыкыс на пӧвсын пединститутса да педучилищеясса велӧдчысьяс. Бӧрья кадӧ кутісны пырны и школаясса велӧдысьяс, но этшаӧн на. Кутіс паськавны удж и сиктъясын (Ручын, Вочын, Кулӧмдінын, Шойнатыын да мук.).

1938 воын общество гӧтӧвитіс 79 ГТО значкистӧс. Контрольнӧй задание значкистъясӧс гӧтӧвитӧм кузя тыртӧма 58 прӧчент вылӧ содтӧдӧн. Таысь получитім общество центральнӧй сӧветсянь премия (вымпел).

Пединститутса коллектив Коми АССР-ын медводдзаӧн гӧтӧвитіс II ступеня ГТО значкистъясӧс. I ступеня значкистъясӧс гӧтӧвитӧм кузя тавося контрольнӧй задание обществоӧн пӧртӧма нин олӧмӧ.

Обществолӧн командаяс участвуйтісны уна ордйысьӧмъясын. Ставсоюзса лыжнӧй кроссын участвуйтісны „Учитель“ обществоса 305 шлен, на пӧвсысь 163 морт выполнитісны ГТО значок норма. Республиканскӧй ордйысьӧмъясын спортлӧн тӧвся видъяс кузя общество босьтіс первой места. Ставсоюзса лыжнӧй ордйысьӧмъясын миян команда босьтіс 3-ӧд места. Ме слалом кузя босьті первой места.

Общество сайын лыддысьӧ 6 республиканскӧй рекорд, ӧти рекорд сизим национальнӧй республикалӧн спартакиада кузя да ӧти ставсоюзса рекорд. 76 морт миян обществоысь участвуйтісны Шверник нима кроссын.

„Учитель“ общество Коми АССР-ын медводдзаысь таво нуӧдіс гимнастическӧй ордйысьӧмъяс. Коми АССР получитіс 16 гимнаст-разрядникӧс. Обществоын медбур гимнастъясӧн являйтчӧны Каликов, Панев, Заборцев, Муравьев, Игнатов да мукӧд ёртъяс. Обществолӧн футбольнӧй команда тавося товарищескӧй встречаясын оз имеит ниӧти поражение.

Общество аслас радъясын имеитӧ не омӧль спортсмен-физкультурникъясӧс. Сідзи Мальцева ёрт рекордсменка велосипед кузя, эз омӧля овладейт мотоциклӧн. Ӧні муніс Чебоксарыӧ 9 национальнӧй республикалӧн встреча вылӧ. Горчаков ёрт прекраснӧй лыжник и велосипедист. Хлопин ёрт—Шверник нима кроссын 5 километра вылӧ котӧртӧмын победитель.

Омӧль миян сійӧ, мый этшаӧс на вермим кыскыны физкультураӧ, торъя нин учительяс пӧвсысь. Ми тайӧ тырмытӧмторсӧ бырӧдам.

С. ПАРИЛОВ,
ДСО „Учитель“ Коми республиканскӧй сӧветса председатель.

КИТАЙЫН ВОЕННӦЙ ДЕЙСТВИЕЯС

ВОЙВЫВ КИТАЙЫН

Шаньси провинцияын фронтлӧн различнӧй участокъяс вылын водзӧ мунӧны упорнӧй бойяс. Японскӧй колонна, коді наступайтіс войвывлань Даокоу-Цинхуа кӧрттуй рытыввыв участоксянь, кутӧма Ляньчэнжэнь секторын. Японецъяс тайӧ кар дорса бойын воштісны 1000 сайӧ мортӧс.

Японскӧй колонна, коді продвигайтчис лунвыв направлениеын Чжэндин-Тайюаньскӧй кӧрттуйсянь, воштіс Ляочжоу (Тайюаньсянь асыв-лунвылын) подступъясса бойын 1000 мортӧс виӧмӧн. Ляочжоу кутсьӧ китаецъясӧн.

Июль 7 лунӧ японецъяс босьтісны Цзиньюань (Пиняосянь лунвылын).

Шаньси провинция рытыв-лунвыв юкӧнын китайскӧй войска упорнӧя водзсасьӧны кык японскӧй дивизиякӧд, кодъясӧн командуйтӧны Усидзима да Танигуци генералъяс. Цзянсянь районын тайӧ кыкнан дивизияыс воштісны китайскӧй войскакӧд бойын сюрс морт сайӧ.

ЦЕНТРАЛЬНӦЙ КИТАЙЫН

Июль 13 лунӧ японецъяс бара чеччӧдісны некымын сё морта десант Чжуншань дорын матын (Дунтинху ты войвыв берег вылын). Тайӧ десант да китайскӧй оборона костын мунӧны бойяс.

Бӧрья лунъясӧ японецъяс кыкысь зільлісны чеччӧдны десант Юйхуань ді вылӧ (Вэньчжоусянь асыв-войвылын Чжэцзян провинцияын).

ЛУНВЫВ КИТАЙЫН

Кантонсянь войвылын водзӧ мунӧны бойяс Хуасянь районын. Кантон-Хуасянь шоссейнӧй туй вылын китайскӧй войска жугӧдісны 3 сюрс морта японскӧй отряд. Бойын вӧлі виӧма 500 морт сайӧ.

*

Июль 12 лунӧ 10 китайскӧй самолёт уськӧдчылісны японскӧй позицияяс вылӧ Кантон-ханькоусскӧй кӧрттуй пӧлӧн. Сійӧ жӧ лунӧ китайскӧй самолётъяс бомбардируйтісны Тяньхэ аэродром (Кантонсянь матын), сы вылӧ 30 бомба шыбытӧмӧн.

Июль 14 лунӧ китайскӧй самолётъяс бомбардируйтісны японскӧй позицияяс Цзянмынь да Синьхой дорын матын (Кантонсянь лунвылын).

Июль 12 лунӧ 4 японскӧй самолёт бомбардируйтісны Наньпин (Фуцзянь провинция).

Испанияын пороховӧй складлӧн взорвитчӧм

„Ивнинг стандарт“ газет юӧртӧ подробностьяс испанскӧй кар Пеньяранда де Бракоментеын (Саламанкасянь асыввылын) тайӧ лунъясӧ пороховӧй склад взорвитчӧм йылысь. Взрывлӧн гыыс вӧлі сэтшӧм ыджыд, мый сійӧ вӧлі чувствуйтсьӧ пороховӧй складсянь 30 миля сайын (миля—1,6 км.). Взрыв вӧчис ыджыд разрушитӧмъяс. Став постройкаясыс карын повредитчӧмаӧсь гыӧн, а сідз жӧ взрыв вӧсна лоӧм пӧжарӧн. Ӧнӧдз эз удайтчы аддзыны кӧрттуйвывса служащӧйясӧс, кодъяс вӧліны пороховӧй склад дорын матын расположитчӧм станция вылын. Поезд, коді вӧлі матыстчӧ станция дорӧ, взрывӧн жугӧдӧма чагйӧдз. Карысь став населениесӧ эвакуируйтӧма. Взрыв бӧрын мӧд луннас зданиеяслӧн обломокъяс улысь вӧлі кыскӧма 30 труп. Не точнӧй даннӧйяс серти лыддьыссьӧ 200 мортысь не этшаджык раненнӧй. Следствие нуӧдӧны военнӧй властьяс. Взрывлысь причина абу на тӧдмалӧма.

Июль 16 лун. (ТАСС).

Мароккоын ыджыд пӧжаръяс

Английскӧй газет „Таймс“ юӧртӧм серти, Французскӧй Мароккоын кӧдзалӧн ыджыд площадьяс босьтӧма пӧжарӧн. Пӧжар паськалӧмлы благоприятствуйтӧ кос поводдя да ыджыд тӧвъяс.

Дени Меллаль, Касба Тадля да Кампмерченда районъясын (Касабланкасянь асыв-лунвылын) пӧжарысь пӧгибнитісны став кӧдзаяс.

Первойя кык районас биӧн шымыртӧма 50 сюрс акр кӧдза, а Кампмерченд гӧгӧр лоис пламя, коді шымыртіс 7 миля кузьта кӧдзаяс.

Пӧжар дырйи пӧгибнитісны нин 18 морт, а 40 морт вошисны.

Пӧжаръяс вӧчисны ыджыд убыткаяс. Биысь погибнитісны не сӧмын кӧдзаяс, а сідз жӧ некымын сюрс крупнӧй рогатӧй скӧт да ыжъяс.

Июль 16 лун. (ТАСС).

Германскӧй „туристъяслӧн“ Данцигӧ ыджыд наплыв

ЛОНДОН, 16. (ТАСС). Кыдз юӧртӧ „Санди таймс“ газетлӧн варшавскӧй корреспондент, Данцигын наблюдайтсьӧ ыджыд наплыв германскӧй „туристъяслӧн“. Июль 15 лунӧ карын лыддьысис 17 сюрс „турист“, на пӧвсысь 5 сюрсыс Данцигӧ воисны Германияысь бӧрья суткиӧн джынйӧнын.

Слӧбӧдаса пионерскӧй лагерын

Слӧбӧда сиктын (Сыктывдін район) медсантруд союзлӧн пионерскӧй лагерын шойччӧны 60 пионер. Пионеръяс шойччӧны гажаа. Тшӧкыда ветлывлӧны экскурсияӧн вӧрӧ, видзъяс вылӧ, колхозъясӧ. Неважӧн ветлісны экскурсияӧн Улыс Чов совхозӧ, кӧні тӧдмасисны скӧт видзӧмӧн. Пионеръяс чукӧртӧны насекомӧйясӧс, цветъяс, раковинаяс да мукӧд тор, составляйтӧны гербарийяс.

„Чарла-мӧлӧт“ колхозлысь куканьясӧс пионеръяс босьтісны шефство улӧ. Активнӧя шефствуйтӧны Сима Ермолина да Мая Савина.

Лагерын котыртӧма затейникъяслысь кружок, кӧні уджалӧны 32 пионер, кодъяс вӧчавлӧны художественнӧй выступлениеяс.

Котыртӧма БГСО, БГТО да ПВХО кузя кружокъяс. ПВХО значок вылӧ нормаяс сдайтісны нин 9 морт. Значокъяс вылӧ нормаяс сдайтны гӧтӧвитчӧны унаӧн.

Физкультурник лунӧ лоӧ футбольнӧй да баскетбольнӧй встреча Потребкооперацияын уджалысьяс союзлӧн пионерскӧй лагерса пионеръяскӧд.

Лагерса начальник
Ермолин.

ЛАГЕРЬ ВОССИС

Июль 6 лун. Нощульса лагерь асывсяньыс праздничнӧя украситӧма. Челядьлы долыд. 7 час 30 минут. Лагерь пасьта юркнитіс горнлӧн шы. Палаткаясысь петісны челядь да построитчисны физзарядка вылӧ.

Тайӧ луныс, кольӧм вит лун серти, ёна гажаджык. Челядь ставыс чувствуйтӧны, мый талун налӧн праздник—лагерь восьтан лун.

Утренней туалет бӧрын завтрак, а сы бӧрын нин художественнӧй номеръяс медбӧръяысь репетируйтӧм.

13 чассянь 14 часӧдз—ӧбӧд. Ӧбӧд бӧрын лагерын вӧлі митинг. Митинг вылын присутствуйтісны партийнӧй, профсоюзнӧй да комсомольскӧй организацияясса представительяс. Найӧ пӧся чолӧмалісны лагерникъясӧс. Выступитіс тшӧтш пионер Коля Вахнин. Сійӧ висьталіс челядьлӧн гажа да шуда олӧм йылысь, кодӧс сетіс налы партия, правительство да Сталин ёрт. „Аттьӧ Сталин ёртлы шуда да гажа детствоысь“—помалӧ ассьыс выступлениесӧ Коля.

Митинг бӧрын вӧліны челядьлӧн художественнӧй выступлениеяс. Челядь пуктісны постановка „Капитаны“. Сы бӧрын поснидик выступлениеяс. Зэв бура исполнитісны „матросский танец“ пионеркаяс Никулина да Захарова. Бура выступитіс и кукольнӧй театр, коді петкӧдліс А. С. Пушкинлысь мойд „Поп да балда“. Эз омӧльӧсь вӧвны и шуткаяс—„Митрофанушка“—пионеркаяс Обросова да Можегова исполнениеын да „Барыня-принцесса“—Сердитова да Зубова исполнениеын. 21 часын выступлениеяс помасьӧны.

21 час 30 минутын горн линейка вылӧ. „Интернационал“ шы улын дежурнӧй лэдзӧ лагернӧй флаг. Лагерын лоис лӧнь. Сӧмын небыдика пӧльтыштлӧ рытыв тӧв, ывла вылын кылӧны аккацияяслӧн да топольяслӧн шувгӧм шыяс.

Сем Вань.

Ытшкӧ 1—1,25 гектарӧн лун

Колхозъясын мунӧ турун пуктӧм. Уна колхозник да колхозница турун пуктан уджъяс вылын петкӧдлӧны бур уджлысь пример.

Поёлса „Заря“ колхозын июль 9 лун кежлӧ вӧлі ытшкӧма 225 гектар, коді план дінӧ лоас 28 прӧчент. Зорӧдалӧма 75 тонна турун. Тайӧ колхозын Шулепова Текуса ытшкӧ 1—1,25 гектарӧн лун. Сійӧ кӧсйӧ воӧдчыны 1,5 гектарӧн лун ытшкӧмӧдз. Шулеповаӧс бура уджалӧмысь колхоз правление премируйтіс. Том колхозник Степан Шуйский ытшӧ 0,8—0,85 гектарӧн лун.

Межадорса „Краснӧй партизан“ колхозын П. В. Морозов ытшкан машинаӧн ытшкӧ 4 гаӧн лун. „Ыджыд шор“ колхозын (Пустӧш) 69 арӧса колхозник И. Е. Ситкарев ытшкан удж вылын норма тыртӧ 120—130 прӧчент вылӧ. Бура уджалӧны сідз жӧ Л. М. Пыстина, А. А. Ситкарева, М. В. Ситкарева да мукӧд колхозникъяс да колхозницаяс. Медводзын мунӧ В. И Ситкаревлӧн бригада. Ситкаревӧс утвердитӧма Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка вылӧ участникӧн.

П. Кокшаров.

Июль 19 лунӧ 18 часын летней театрын (Культура да шойччан парк) лоӧ лекция. Тема—**Ленин да Сталин Рабоче-Крестьянскӧй Военно-Морскӧй Флот котыртысьяс.**

Лектор **Савельев** ёрт.

Вход свободнӧй.

Горкомпарт.

Ответственнӧй редактор И. Г. УЛЬЯНОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 17, редакция газеты „Коми комсомолец“. Телефон: 5—01.
Подписная плата: на 1 год—18 руб., на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на один мес.—1 руб 50 коп.

Уполн. Главлита № 2363. Типография Наркомместпрома Коми АССР.